

No.: 1018348
Hof van Tholen 2
4691 DZ Tholen
Postbus 51
4690 AB Tholen
telefoon: (0166) 66 82 00
telefax: (0166) 66 35 53
bank: BNG 28.50.08.315

No.: 1018348

De raad van de gemeente Tholen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 5 november 2024;

b e s l u i t :

1. de Welstandsnota gemeente Tholen als volgt te wijzigen:

A

Onder hoofdstuk 7 'Welstandscriteria bijzondere bouwwerken' wordt na paragraaf 7.2 'Beschermd Stads- en Dorpsgezichten' een nieuw onderdeel ingevoegd luidende als volgt:

7.3 PV-systemen in de beschermde stadsgezichten en op monumenten

Maatschappelijke ontwikkelingen zoals klimaatverandering, stijgende energieprijzen, energiearmoede en de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen hebben ervoor gezorgd dat zonnepanelen een vast onderdeel van onze gebouwde omgeving zijn geworden. Zonnepanelen horen vanzelfsprekend bij verduurzaming, want isoleren en het duurzaam opwekken van energie vullen elkaar aan. Het verruimen van het beleid voor PV-systemen in de beschermde stadsgezichten is daarom wenselijk.

Tegelijkertijd is het Thoolse erfgoed, wat we van onze voorouders hebben geërfd, van belang voor de identiteit van de gemeente en vooral van haar inwoners. De beschermde stadsgezichten van Tholen en Sint-Maartensdijk en de monumenten binnen de gemeente zijn onderdeel van dit erfgoed en verdienen het om beschermd te worden. Met de landelijke doelstelling om in 2030 een reductie van 60% te hebben van onze CO2 uitstoot en in 2050 van 95% minder uitstoot, is verduurzaming van onze gebouwen echter benodigd, waaronder het gebouwd erfgoed.

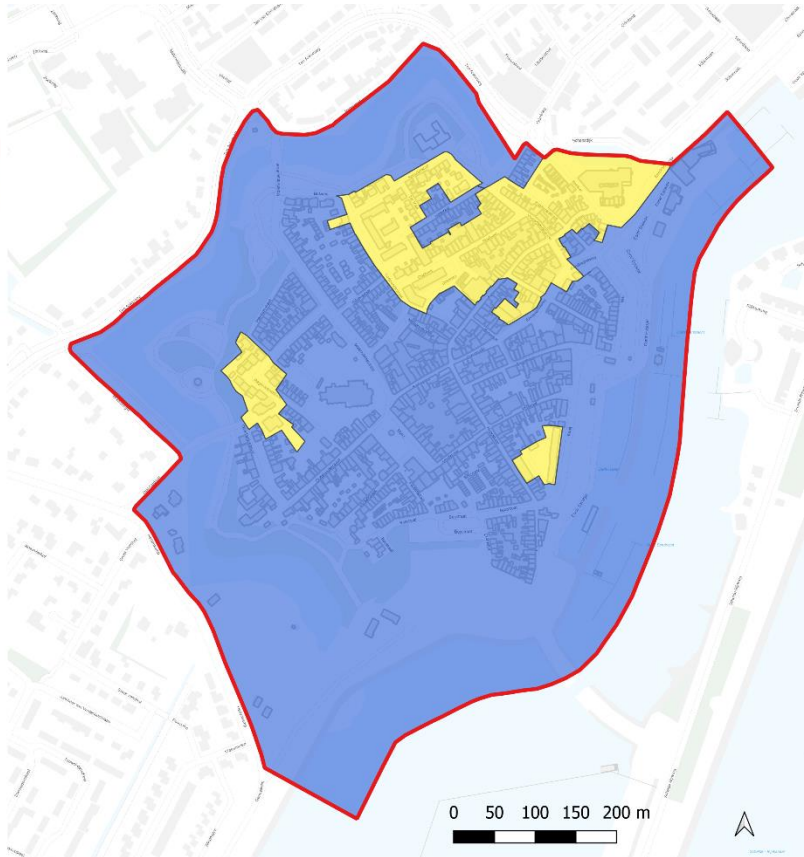
Om het plaatsen van PV-systemen binnen de beschermde stadsgezichten mogelijk te maken met respect voor de cultuurhistorische waarden zijn de beschermde gezichten in twee zones verdeeld. Deze zones zijn hieronder opgenomen en worden toegelicht in het rapport 'Zonering zonnepanelen: beschermde stadsgezichten Tholen en Sint-Maartensdijk', opgesteld door Erfgoed Zeeland. Door het opstellen van afzonderlijke uitgangspunten voor gebieden met hoge cultuurhistorische waarde en gebieden met minder hoge cultuurhistorische waarde kunnen PV-systemen worden toegestaan waar het kan en uitgesloten waar het moet. Daarnaast zijn uitgangspunten opgesteld voor het plaatsen van PV-systemen op monumenten, waarmee meer duidelijkheid wordt gegeven en meer mogelijkheden ontstaan voor eigenaren.

Tholen

Beschermd stadsgezicht

Zone 1: Hoge cultuurhistorische waarde

Zone 2: Minder hoge cultuurhistorische waarde

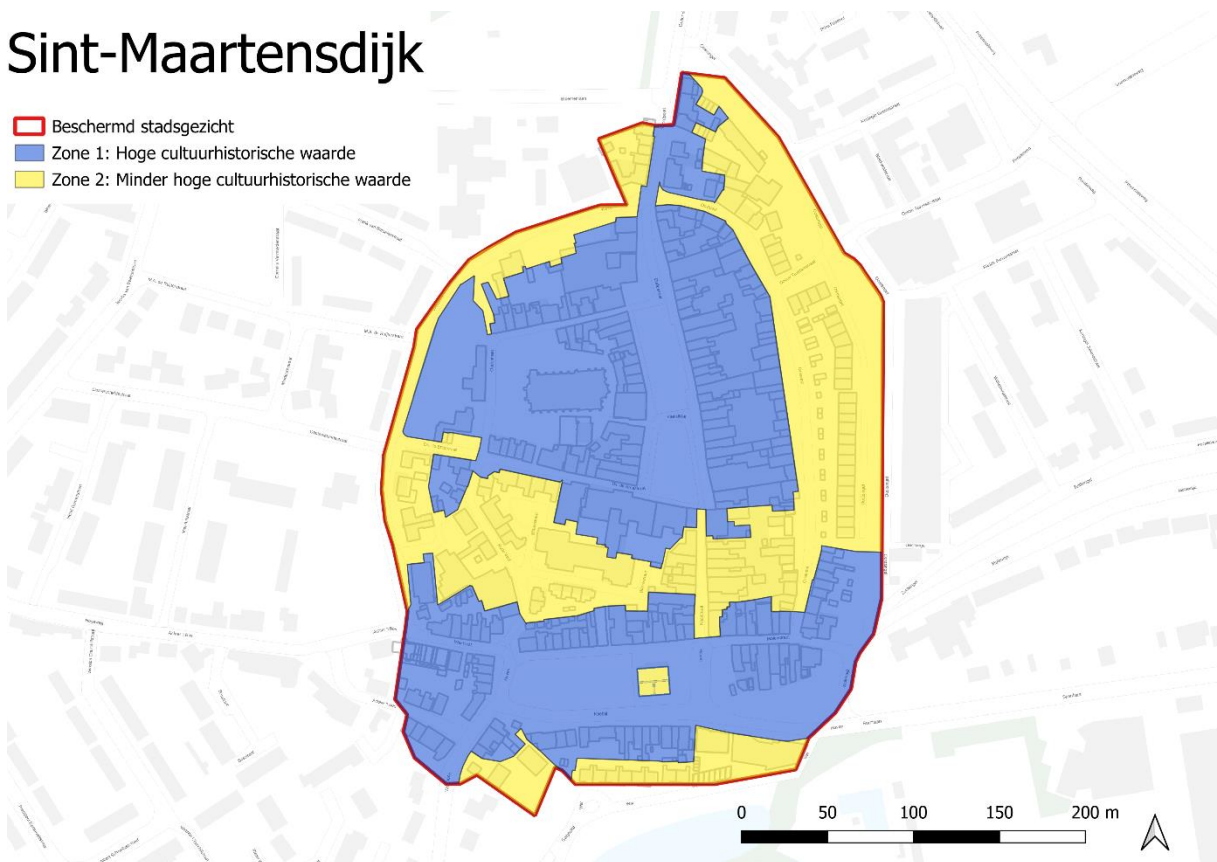

Sint-Maartensdijk

Beschermd stadsgezicht

Zone 1: Hoge cultuurhistorische waarde

Zone 2: Minder hoge cultuurhistorische waarde

7.3.1 Algemeen

7.3.1.1 Begripsbepalingen

- Openbaar toegankelijk gebied: een weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is;
- PV-systemen: Fotovoltaïsche-systemen. Zonne-energie installaties zoals zonnepanelen en -collectoren met alle bijbehorende buizen en leidingen;

7.3.1.2 Toepassingsbereik

De uitgangspunten voor het plaatsen van PV-systemen zijn van toepassing op alle bebouwing binnen de beschermde stadsgezichten van Tholen en Sint-Maartensdijk zoals opgenomen in (het tijdelijk deel van) het omgevingsplan en voor alle monumenten binnen de gemeente Tholen, waarbij het gaat om alle (voor)beschermde rijksmonumenten en (voor)beschermde gemeentelijke monumenten.

7.3.2 Uitgangspunten

Voor het plaatsen van PV-systemen binnen de beschermde gezichten en op monumenten gelden de algemene uitgangspunten uit paragraaf 7.3.2.1. Daarnaast gelden de zone specifieke uitgangspunten van paragraaf 7.3.2.2 voor de bebouwing, met uitzondering van monumenten, in zone 1 en de zone specifieke uitgangspunten van paragraaf 7.3.2.3 voor de bebouwing, met uitzondering van monumenten, in zone 2. Voor alle monumenten binnen de gemeente gelden naast de algemene uitgangspunten de uitgangspunten van paragraaf 7.3.2.4.

7.3.2.1 Algemene uitgangspunten

1. Er wordt geen kapvergunning verleend indien deze wordt aangevraagd om de opbrengst van zonnepanelen te vergroten;
2. De energieopwekking is ten bate van het eigen pand of de panden op één perceel, tenzij hogere wetgeving anders bepaalt;
3. PV-systemen worden op het dak geplaatst (niet aan gevels en wanden of in voortuinen);
4. Op schuine daken worden PV-systemen met een hellingshoek gelijk aan het dakvlak gelegd;
5. De PV-systemen steken niet uit voorbij de nok, de dakvoet of de dakranden;
6. Op daken met een bijzondere vorm of afwerking (zoals ronde, spitse of veelhoekige daken, daken met een bijzonder decoratief patroon of daken van bijzondere materialen, zoals zeldzame dakpannen, sommige leien daken, de meeste daken van riet, koper, zink of lood) is het plaatsen van PV-systemen ongewenst, tenzij onderzoek uitwijst dat de omgevingskwaliteit niet wordt aangetast;
7. PV-systemen worden reversibel aangebracht waarbij zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van bestaande leidingentracés.

7.3.2.2 Uitgangspunten zone 1 – hoge cultuurhistorische waarde

Zone 1 bestaat uit de gebieden binnen de beschermde gezichten met hoge cultuurhistorische waarde. PV-systemen zijn in deze zone toelaatbaar met een zorgvuldig ontworpen plan. Voor deze zone gelden de algemene uitgangspunten en de zone specifieke uitgangspunten hieronder. Voor monumenten binnen deze zone gelden de algemene uitgangspunten en de uitgangspunten voor monumenten (paragraaf 7.3.2.4).

Het plaatsen van PV-systemen binnen zone 1 is vergunningsvrij (meldingsplichtig) indien niet zichtbaar vanaf openbaar toegankelijk gebied en wordt voldaan aan de algemene en onderstaande uitgangspunten:

1. De PV-systemen worden in een ononderbroken rechthoekig en regelmatig geordend plan gelegd (legplan);
2. De panelen hebben een egale matte kleur zonder contrasterende randen of onderdelen, zwart of afgestemd op de kleur van het dak.

Het plaatsen van PV-systemen binnen zone 1 in het zicht vanaf openbaar toegankelijk gebied is met vergunning toegestaan, mits er wordt voldaan aan de algemene en onderstaande uitgangspunten:

1. Het plaatsen van PV-systemen op platte daken of bijgebouwen heeft de voorkeur boven PV-systemen op de historisch waardevolle bebouwing. Alternatieven elders op het perceel of uit het zicht zijn afgewogen en leveren geen rendabele installatie op;
2. Het hoogste punt van panelen op een plat dak mag maximaal 30 cm boven de dakrand uitsteken;
3. Behoud van historische dakbedekking is leidend, daarom zijn geen geïntegreerde zonnecellen in dakpannen of dakleien toegestaan. Als de dakbedekking op dit moment al niet (meer) van monumentale waarde is, kunnen er in specifieke gevallen meer mogelijkheden zijn.
4. Panelen op hoofdgebouwen worden geplaatst op minimaal 50 centimeter afstand tot de dakranden en bouwkundige onderdelen (ramen, dakkapellen, schoorstenen etc.). Voor panelen op bijgebouwen geldt geen minimale afstand;
5. Er is een zorgvuldig ontworpen plan voor het aanbrengen van de PV-systemen, zodat er geen sprake is van een onevenredige visuele verstoring van het pand of zijn omgeving. Dit blijkt onder meer uit:
 - a. De panelen worden in een ononderbroken rechthoekig en regelmatig geordend plan gelegd (legplan);
 - b. De panelen hebben een egale matte kleur zonder contrasterende randen of onderdelen, zwart of afgestemd op de kleur van het dak.
6. Op hellende daken (m.u.v. mansardekappen) worden PV-systemen zo veel mogelijk op de onderste helft van het dakvlak geplaatst, tenzij andere plaatsing de omgevingskwaliteit minder aantast;
7. Op mansardekappen worden panelen alleen op het bovenste dakvlak geplaatst, tenzij plaatsing op het onderste dakvlak de omgevingskwaliteit minder aantast.

7.3.2.3 Uitgangspunten zone 2 – minder hoge cultuurhistorische waarde

Zone 2 bestaat uit de gebieden binnen een beschermd gezicht met minder hoge cultuurhistorische waarde. PV-systemen zijn onder ruimere voorwaarden toelaatbaar. Voor deze zone gelden de algemene uitgangspunten en de zone specifieke uitgangspunten hieronder. Voor monumenten binnen deze zone gelden de algemene uitgangspunten en de uitgangspunten voor monumenten (paragraaf 7.3.2.4).

Het plaatsen van PV-systemen binnen zone 2 is vergunningsvrij (meldingsplichtig), mits er wordt voldaan aan de algemene en onderstaande uitgangspunten:

1. Het plaatsen van PV-systemen op platte daken of bijgebouwen heeft de voorkeur boven PV-systemen op de historisch waardevolle bebouwing;
2. Het hoogste punt van panelen op een plat dak mag maximaal 50 cm boven de dakrand uitsteken;
3. Panelen op hoofdgebouwen worden geplaatst op minimaal 50 centimeter afstand tot de dakranden en bouwkundige onderdelen (ramen, dakkapellen, schoorstenen etc.). Voor panelen op bijgebouwen geldt geen minimale afstand;
4. De panelen worden zo veel mogelijk in een ononderbroken rechthoekig en regelmatig geordend plan gelegd (legplan);
5. De panelen hebben een egale matte kleur zonder contrasterende randen of onderdelen, zwart of afgestemd op de kleur van het dak.

7.3.2.4 Uitgangspunten monumenten

Het plaatsen van PV-systemen op monumenten is met vergunning toegestaan, mits wordt voldaan aan de algemene en onderstaande uitgangspunten:

1. Installatie dient te gebeuren door een vakspecialist om een verhoogd brandrisico te voorkomen.
2. Het plaatsen van PV-systemen op platte daken of bijgebouwen heeft de voorkeur boven panelen op de historisch waardevolle bebouwing. Alternatieven elders op het perceel of uit het zicht zijn afgewogen en leveren geen rendabele installatie op;

3. Aantasting van historische dakbedekking is niet toegestaan, daarom zijn geen geïntegreerde zonnecellen in dakpannen of dakleien toegestaan. Als de dakbedekking op dit moment al niet meer van monumentale waarde is, kunnen er in specifieke gevallen meer mogelijkheden zijn.
4. Panelen worden geplaatst op minimaal 50 centimeter afstand tot de dakranden en bouwkundige onderdelen (ramen, dakkapellen, schoorstenen etc.);
5. Er is een zorgvuldig ontworpen plan voor het aanbrengen van de PV-systemen, zodat er geen sprake is van een onevenredige visuele verstoring van het monument of zijn omgeving. Dit blijkt onder meer uit:
 - a. Historische dakelementen of opbouwen (schoorstenen, dakkapellen, decoraties, et cetera) worden behouden;
 - b. De panelen worden in een ononderbroken rechthoekig en regelmatig geordend plan gelegd (legplan) dat ondergeschikt blijft aan de hoofdvorm van het dak en de daarop aanwezige elementen;
 - c. De panelen hebben een egale matte kleur zonder contrasterende randen of onderdelen, zwart of afgestemd op de kleur van het dak;
 - d. Maximeren van de opbrengst (aantal panelen of keuze dakvlak) mag niet ten koste gaan van de monumentale waarden;

B

In het opschrift van paragraaf 7.3 wordt '7.3' vervangen door '7.4'.

2. Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na die van bekendmaking daarvan.

Aldus vastgesteld door de raad
van de gemeente Tholen in zijn
openbare vergadering van 12
december 2024.

, voorzitter

, griffier